

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 31.08.1978, sp. zn. 6 Tz 33/78, ECLI:CZ:NS:1978:6.TZ.33.1978.1

Číslo: 6/1979

Právní věta: K výkladu pojmu věci, které jsou v opatrování socialistické organizace v ustanovení § 139 tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 31.08.1978

Spisová značka: 6 Tz 33/78

Číslo rozhodnutí: 6

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Rozkrádání majetku v socialistickém řízení, Věc v opatrování socialistické organizace

Předpisy: 140/1961 Sb. § 132 odst. 1 písm. a
§ 139
§ 247 odst. 1 65/1965 Sb. § 204

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud ČSR v řízení o stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem ČSR rozsudkem vyslovil, že usnesením krajského soudu v Brně ze dne 11. ledna 1978 sp. zn. 8 To 1/78, jímž bylo zamítnuto odvolání okresního prokurátora a ponechán beze změny výrok o vině trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák. v rozsudku okresního soudu ve Znojmě ze dne 24. listopadu 1977 sp. zn. 3 T 635/77 a v řízení, jež mu předcházelo, byl porušen zákon.

Z odůvodnění:

Rozsudkem okresního soudu ve Znojmě ze dne 24. listopadu 1977 sp. zn. 3 T 635/77 byl obviněný M. N. uznán vinným dvěma trestnými činy krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák. a odsouzen podle § 247 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody v trvání patnácti měsíců nepodmíněně. Podle § 39a odst. 2 písm. a) tr. zák. byl zařazen pro výkon trestu odnětí svobody do první nápravně výchovné skupiny. Podle § 228 odst. 1 tr. ř. byla mu uložena povinnost nahradit způsobenou škodu poškozenému A. F. ve výši 540 Kčs.

Podle skutkových zjištění tohoto rozsudku obviněný se trestných činů dopustil tím, že v první polovině měsíce září 1977 v Horních Dunajovicích odcizil svým rodičům 2000 Kčs, které většinou utratil za pití, a dne 24. srpna 1977 kolem 01.00 hod. vnikl do závodu n. p. Fruta ve Znojmě, kde v šatně z uzamčené skřínky odcizil A. F. částku 540 Kčs, kterou rovněž utratil za pití.

Proti tomuto rozsudku podal odvolání okresní prokurátor ve Znojmě, které zaměřil do výroku o trestu. Podané odvolání okresního prokurátora bylo usnesením krajského soudu v Brně ze dne 11. ledna 1978 zamítnuto podle § 256 tr. ř. Odvolání obviněného M. N. bylo zamítnuto podle § 253 odst. 1 tr. ř. jako odvolání podané osobou, která se vzdala svého práva podat odvolání.

Proti usnesení krajského soudu v Brně a rozsudku okresního soudu ve Znojmě podal stížnost pro porušení zákona generální prokurátor ČSR v neprospěch obviněného. Odůvodňuje ji tím, že skutek týkající se odcizení částky 540 Kčs z uzamčené skřínky A. F. byl nesprávně kvalifikován jako trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák.

Nejvyšší soud ČSR na podkladě stížnosti pro porušení zákona přezkoumal podle § 267 odst. 1 tr. ř. správnost všech výroků napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon porušen byl.

Skutková zjištění, která učinil okresní soud ve Znojmě týkající se odcizení částky 2000 Kčs svým rodičům a odcizení obnosu 540 Kčs z uzamčené skřínky šatny n. p. Fruta ve Znojmě ke škodě A. F. shledává úplnými a správnými i Nejvyšší soud ČSR. V tomto směru je třeba souhlasit se závěry krajského soudu v Brně, že i on shledal, že soud prvního stupně učinil úplná a správná skutková zjištění v souladu s výsledky provedeného dokazování. Nelze však souhlasit s dalším závěrem krajského soudu, že i v otázce viny vyvodil okresní soud ve Znojmě ze stavu věci zákonu odpovídající závěry. Tyto závěry lze považovat za správné jen ohledně skutku týkajícího se odcizení peněžité částky rodičům.

Vadné jsou však závěry krajského soudu v Brně ohledně odcizení obnosu 540 Kčs z uzamčené skřínky šatny n. p. Fruta ke škodě A. F. Krajský soud v Brně správně vyšel ze znění ustanovení § 139 tr. zák. a uzavřel, že tímto ustanovením se poskytuje ochrana majetku a věcem, které jsou v opatrování socialistické organizace nebo státního orgánu. Správné a v souladu s provedeným dokazováním je zjištění, že A. F. si odložil do své skřínky v šatně podniku svoji mzdu, že tedy jde o případ, kdy socialistická organizace odpovídá za škodu na věcech odložených na místě k tomuto účelu určeném nebo na místě k tomuto účelu obvyklém.

Jde o objektivní odpovědnost za škodu na odložených věcech podle § 204 zák. práce. Základní podmínkou odpovědnosti organizace za škodu na odložených věcech je, že poškozeným musí být pracovník organizace a že škoda vznikla na věcech odložených v této organizaci. V takovém případě přichází v úvahu odpovědnost organizace podle tohoto ustanovení. Odpovědnost organizace přichází v úvahu vždy, když poškozený pracovník prokáže, že mu škoda vznikla na věci, kterou v organizaci odložil na určeném místě nebo na místě, kam se takové věci obvykle odkládají při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním. Jakmile jsou tyto skutečnosti prokázány, organizace za vzniklou škodu odpovídá. Nerozhoduje již, zda jde o poškození, ztrátu nebo odcizení věcí, zda jde o věc, která se obvykle nosí do práce, nebo o věc neobvyklou, zda škoda vznikla zaviněním organizace nebo bez jejího zavinění. Nerozhoduje, zda škodu způsobil jiný pracovník organizace nebo jiná osoba. Ve všech těchto případech organizace za vzniklou škodu alespoň z části odpovídá. Jde tu o objektivní odpovědnost organizace uloženou zákonem a této odpovědnosti se organizace nemůže zprostit jednostranným prohlášením, že neodpovídá za věci, ani smluvním jednáním s pracovníkem, že nebude uplatňovat nárok z odpovědnosti organizace za takovou škodu.

Není proto správný závěr krajského soudu v Brně, že v daném případě poškozený vznik škody spoluzavinil, takže jde o případ § 441 občanského zákona a tato skutečnost spolu se subjektivní stránkou jednání obviněného vylučuje, aby byla ve smyslu § 139 tr. zák. poskytnuta ochrana osobnímu vlastnictví poškozeného, jakoby šlo o majetek v socialistickém vlastnictví.

V tomto směru je třeba souhlasit s vývodem stížnosti pro porušení zákona, že v důsledku objektivní

odpovědnosti podniku za vznik škody na věci, která byla odložena poškozeným A. F. při plnění pracovních úkolů na místě k tomu určeném, šlo o věc, která byla v opatrování socialistické organizace ve smyslu § 139 tr. zák. a která po objektivní stránce požívala ochrany podle § 132 tr. zák. Po subjektivní stránce stačí, že pachateli byly známy okolnosti, které zakládají odpovědnost organizace podle § 204 zák. práce, tj. stačí, že mu bylo známo, že jde o věc, kterou si pracovník odložil při plnění pracovních úkolů v šatně ve skřínce, tedy na místě k tomu určeném.